

Toewijzingsprotocol voor het opstellen van een toewijzingsvoorstel subsidieronde 2014 voor de zorgopleidingen die worden bekostigd door middel van een beschikbaarheidsbijdrage

Inleiding

Vanaf de toewijzing 2012 heeft het Ministerie van VWS Stichting BOLS gevraagd de verantwoordelijkheid te nemen voor het doen van toewijzingsvoorstellen voor de medisch specialistische vervolgopleidingen¹ en de BOLS-kamerberoepen².

Door VWS worden jaarlijks de spelregels opgesteld voor het zorgvuldig en transparant tot stand brengen van het toewijzingsvoorstel. Het spelregeldocument vormt de basis voor het door partijen te hanteren toewijzingsprotocol dat vooraf ter toetsing aan VWS wordt voorgelegd.

Voor de toewijzing 2014 gaat VWS voor het grootste gedeelte door op de ingeslagen weg. VWS heeft in december 2012 het Spelregeldocument 2014 vastgesteld, dat op hoofdlijnen overeenkomt met het Spelregeldocument 2013. Het voorliggende toewijzingsprotocol is afgestemd met de BOLS-partijen³ en geldt voor de medisch-specialistische vervolgopleidingen exclusief psychiatrie, de opleiding tot SEH-arts, klinische chemie, klinische fysica, ziekenhuisfarmacie, kaakchirurgie en orthodontie. Voor de toewijzing psychiatrie geldt een apart toewijzingsprotocol dat is afgestemd met alle partijen in het Landelijk Overleg Psychiatrie⁴.

Het toewijzingsprotocol 2014 is gebaseerd op het toewijzingsprotocol 2013 en beschrijft hoe het toewijzingsvoorstel 2014 tot stand komt. Een belangrijke wijziging ten opzichte van het toewijzingsprotocol 2013 is dat een klachten- en geschillenprocedure is toegevoegd. Verder is het vereiste besluitvormingsproces helderder geformuleerd. Een andere belangrijke wijziging in het toewijzingsproces is dat de uitvoering van het beleid na de toewijzing is overgedragen aan de NZa. De NZa zorgt, nadat VWS een aanwijzing daartoe heeft gegeven, voor de bekostiging van de (medisch) specialistische vervolgopleidingen door middel van een beschikbaarheidsbijdrage aan de opleidingsinstellingen.

Het opstellen van het toewijzingsvoorstel 2014 wordt gedaan in twee stappen, namelijk over en binnen de Opleidings- en Onderwijs Regio's (OOR's). Uitgangspunt voor het toewijzingsvoorstel is het door VWS definitief vastgestelde aantal instroomplaatsen per zorgopleiding.

Toewijzingsvoorstel over de OOR's: van landelijk naar regionaal

BOLS stelt een concept toewijzingsvoorstel per zorgopleiding per OOR op en vraagt hierover advies aan de wetenschappelijke verenigingen en de OOR's. Op grond van de adviezen stelt BOLS het definitieve toewijzingsvoorstel per zorgopleiding per OOR vast.

¹ Inclusief de SpoedEisende Hulpartsen (SEH-artsen).

² Dit zijn de Klinische chemie, de Klinische fysica, de Ziekenhuisapothekers, de Orthodontie en de Kaakchirurgie.

³ NVZ, NFU, OMS en de Beroepsverenigingen in de BOLS-kamer.

⁴ LOP bestaat uit Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie, GGZ Nederland en BOLS

Toewijzingsvoorstel binnen de OOR's: van regionaal naar zorginstelling

Binnen de OOR wordt een toewijzingsvoorstel per zorgopleiding per instelling gemaakt op basis van het door BOLS vastgestelde definitieve toewijzingsvoorstel per OOR. Daarvoor wordt eerst per zorgopleiding een concept toewijzingsvoorstel gemaakt door het opleidingscluster. Vervolgens worden deze concept toewijzingsvoorstellen beoordeeld, zo nodig gemuteerd en vastgesteld in de OOR door het algemeen bestuur.

Zowel over als binnen de OOR's gelden voor het opstellen van de toewijzingsvoorstellen twee criteria. Deze criteria betreffen de continuïteit van opleidingscapaciteit en bijzondere omstandigheden.

1. Toewijzingsvoorstel over de OOR's: van landelijk naar regionaal

BOLS hanteert voor het toewijzingsvoorstel over de OOR's voor 2014 een bandbreedte van 11,5 tot 15% per OOR voor het totaal van de 26 medisch specialistische vervolgopleidingen⁵. Per specialisme mag de som van het gehele instroomadvies niet de 100% beschikbare instroomplaatsen overschrijden.

BOLS stelt het toewijzingsvoorstel over de OOR's in twee stappen vast:

a) Concept toewijzingsvoorstel

Het concept toewijzingsvoorstel wordt opgesteld op basis van continuïteit van de opleidingscapaciteit op OOR-niveau over meerdere jaren. Deze continuïteit is opgesteld op basis van de gemiddelde historische opleidingscapaciteit van 2009 tot en met 2013.⁶ De historische opleidingscapaciteit is opgenomen in de Databank van BOLS die in januari 2013 is gevuld en gecontroleerd door de opleidingsinstellingen. BOLS stuurt het concept toewijzingsvoorstel tegelijkertijd naar de OOR's en de wetenschappelijke verenigingen en vraagt hen om advies.

Voor de opleidingen die vallen onder de BOLS-kamer geldt dat BOLS het concept-toewijzingsvoorstel eerst naar de beroepsverenigingen stuurt met de vraag om advies te geven. Wanneer de beroepsverenigingen hun advies gegeven hebben, wordt het voorstel naar de OOR's gestuurd ter advisering.

Voor de Nederlandse Vereniging van Spoedeisende HulpArtsen (NVSHA) die sinds dit jaar geen deel meer uitmaken van de BOLS-kamer geldt dat BOLS een concept toewijzingsvoorstel opstelt zoals bij de specialistische vervolgopleidingen en het vervolgens stuurt naar de betreffende beroepsvereniging en de OOR's ter advisering.

⁵ Voor de opleidingen die vallen onder de BOLS-kamer en voor het specialisme SEH-artsen worden niet meegenomen in deze bandbreedte.

⁶ Het toewijzingsvoorstel over de OOR's bij de SEH-artsen zal worden gebaseerd op een representatieve periode.

b) Definitieve toewijzingsvoorstel

Het definitieve toewijzingsvoorstel wordt opgesteld op basis van het advies van de OOR's en van de wetenschappelijke verenigingen.

De wetenschappelijke verenigingen en/of de OOR's geven hun advies met betrekking tot het concept toewijzingsvoorstel aan de hand van één of meer van de onderstaande bijzondere omstandigheden. Dit gebeurt op een zodanige wijze dat dit achteraf toetsbaar is.

Bijzondere omstandigheden:

- Specifieke speerpunten van een OOR;
- Optimale benutting van beschikbare opleidingscapaciteit;
- Ongewenste historische scheefgroei;
- Nieuwe erkenningen van een zorgopleiding in een OOR;
- Kwaliteitseisen, bijv. in het licht van de modernisering van de medische vervolgopleiding.

BOLS ontvangt van de wetenschappelijke verenigingen en de OOR's het schriftelijke advies met bijzondere omstandigheden voor de verdeling over de regio's. BOLS maakt een afweging naar aanleiding van de bijzondere omstandigheden die de OOR's en wetenschappelijke verenigingen meegeven in hun advies. Het BOLS bestuur neemt vervolgens een definitief besluit na zorgvuldige overweging van het complex van argumenten en legt de onderbouwing van zijn besluit schriftelijk vast. BOLS stelt het definitieve toewijzingsvoorstel over de OOR's vast en stuurt dit naar de OOR's. Onderdeel van het proces kan zijn dat BOLS een bestuurdersoverleg plant met de OOR's om te zorgen voor voldoende draagvlak bij de OOR's voor het definitieve toewijzingsvoorstel.

Indien een OOR wenst af te wijken van een van de landelijke adviezen van de opleidingen die vallen onder de BOLS-kamer, dan zal de OOR daartoe een onderbouwd verzoek indienen bij de BOLS-kamer. De BOLS-kamer adviseert de betrokken beroepsvereniging en de betreffende OOR en probeert overeenstemming te bereiken tussen alle partijen. In tweede instantie vervult het BOLS bestuur een mediërende rol en neemt indien nodig een definitief besluit over de verdeling.

In het kader van bezwaar- en beroepsprocedures zal BOLS de relevante documentatie desgevraagd aan VWS ter beschikking stellen.

(Nieuwe) erkenningen

(Nieuwe) erkenningen maken deel uit van het OOR-beleid. In het OOR-beleid is uitgewerkt hoe om te gaan met capaciteit in relatie tot kwaliteit en doelmatigheid. Nieuwe erkenningen moeten in dit licht bezien worden en moeten dan ook in het OOR-beleid zijn opgenomen en binnen de OOR geaccommodeerd worden.

Wanneer nieuwe erkenningen van een zorgopleiding binnen een OOR tot onwenselijke ontwikkelingen leiden, kan BOLS gevraagd worden de verdeling van instroomplaatsen over de OOR's te herzien.

2. Toewijzingsvoorstel binnen de OOR's: van regionaal naar instelling

Op basis van het definitieve toewijzingsvoorstel van BOLS over de OOR's stelt ieder OOR een toewijzingsvoorstel op over de instellingen per zorgopleiding. Dit moet gebeuren volgens een zorgvuldig en transparant bestuurlijk proces waarvoor het Algemeen Bestuur⁷ (AB) van de OOR verantwoordelijk is. De zorgvuldige procesgang per instelling, inclusief het feit dat de advisering van de opleidingsclusters in meegenomen in de besluitvorming, wordt onderschreven door ondertekening van het *formulier* van BOLS door de bestuurder van de betreffende instelling.

Het toewijzingsvoorstel over de opleidingsinstellingen komt in twee stappen tot stand.

a) Concept toewijzingsvoorstel over de instellingen

Op basis van het definitief toewijzingsvoorstel over de OOR's stelt elke opleidingscluster⁸ een concept toewijzingsvoorstel op over de instellingen van de eigen opleiding. Dit wordt gedaan in een clustervergadering met alle opleiders. De opleidingsclusters hebben minimaal 1 keer afstemming om te komen tot het concept toewijzingsvoorstel.

De clustervergaderingen hanteren hierbij in ieder geval de volgende criteria:

- Continuïteit van opleidingscapaciteit over meerdere jaren⁹;
- Accommoderen van nieuwe erkenningen;
- Optimale benutting van de opleidingscapaciteit;
- Kwaliteitseisen, bijv. in het licht van de modernisering van de medische vervolgopleiding;
- Onverenigbaarheid met de specifieke eisen van een opleidingsbesluit, die een ander verdelingsalgoritme vereisen.

Het gebruik van de criteria is achteraf toetsbaar.

Wanneer het AB van een OOR in overleg met de clusters extra criteria wil hanteren voor de instellingsverdeling legt de OOR deze vast in het OOR-reglement.

De betreffende criteria moeten per zorgopleiding per opleidingsinstelling door het opleidingscluster of door de opleidersvergadering worden aangegeven en worden vastgelegd in een verslag. Alle opleiders moeten tekenen voor het concept toewijzingsvoorstel over de instellingen¹⁰. Indien geen consensus wordt bereikt door de opleiders, dan wordt dit vastgelegd in het verslag met de verschillende zienswijzen en de motivatie van de betrokken partij(en).

Als er geen consensus wordt bereikt, wordt een verslag opgemaakt met daarbij de handtekeningen van alle betrokken opleiders. Het verslag, de handtekeningen en het concept toewijzingsvoorstel worden opgestuurd naar de OOR-coördinator. Als er wel consensus wordt bereikt stuurt de hoofdopleider een bevestigingsemail aan de OOR-coördinator en de betrokken opleiders.

De concept toewijzingsvoorstellen over de instellingen per zorgopleiding worden samengevoegd tot een totaaloverzicht van alle zorgopleidingen die vallen onder BOLS.

⁷ Naamgeving en samenstelling kan per OOR variëren.

⁸ Het regionaal samenwerkingsverband van opleiders die voor één of meerdere aios een gedeelte van de betreffende zorgopleiding verzorgen.

⁹ Hierbij wordt ook de geplande doorstroom betrokken.

¹⁰ De ondertekening kan ook geschieden met een emailbevestiging

Indien een zorgopleiding in een OOR niet of niet volledig geclusterd is, dan treedt afhankelijk van de situatie, een van de volgende stappen in werking:

1. De opleiding is de enige binnen de OOR in zijn soort¹¹: het concept toewijzingsvoorstel over de instellingen is gelijk aan het definitieve toewijzingsvoorstel over de OOR.
2. Er zijn meerdere zelfstandige opleidingen binnen de OOR¹²: op initiatief van de OOR-coördinator wordt een vergadering van alle opleiders binnen de OOR belegd.

De opleidingen die vallen onder de BOLS-kamer hebben bovenstaande stap reeds genomen in de landelijke vergadering van opleiders. Zij kunnen deze stap hier dus overslaan.

b) Definitief toewijzingsvoorstel over de instellingen

Het AB van de OOR toetst of het totale toewijzingsvoorstel beantwoordt aan de criteria, zoals genoemd onder 2.a) (eventueel aangevuld met criteria die zijn opgenomen in het OOR-reglement), en stelt waar nodig het advies bij. Het AB heeft minstens 1 keer afstemming over het toewijzingsvoorstel. De OOR-coördinator neemt het initiatief tot het overleg en brengt alle relevante voorstellen van de opleidersclusters in, inclusief eventuele knelpunten.

Het AB stelt vervolgens het toewijzingsvoorstel per zorgopleiding per instelling vast. Het AB van de OOR zal dit in principe doen op basis van consensus. Wanneer de instellingen binnen een OOR geen consensus bereiken hebben zij de mogelijkheid om BOLS om bemiddeling te vragen (zie hoofdstuk 3). In geval van consensus legt het AB het toewijzingsvoorstel schriftelijk vast, ondertekend door alle betrokken bestuurders en stuurt het toewijzingsvoorstel op naar BOLS. Indien ook na bemiddeling door BOLS geen consensus wordt bereikt door de instellingen in de OOR, wordt de instelling die het niet eens is met het toewijzingsvoorstel in de gelegenheid gesteld haar zienswijze - voorzien van een motivatie- op het toewijzingsvoorstel te geven. De zienswijze wordt gevoegd bij het toewijzingsvoorstel over de instellingen van de betreffende OOR.

BOLS komt minstens 1 keer bijeen om te komen tot een samengevoegd overzicht van de definitieve toewijzingsvoorstellen van alle OOR's, toetst of de handtekeningen van alle bestuurders compleet zijn en komt tot een landelijk toewijzingsvoorstel per zorgopleiding per opleidingsinstelling. In de gevallen waar instellingen van een OOR niet tot een eensluidend advies zijn gekomen neemt BOLS een definitief besluit over de verdeling (voor de werkwijze hierbij zie hoofdstuk 3).

Het definitieve landelijke toewijzingsvoorstel wordt door BOLS gezonden aan de minister van VWS.

¹¹ Bijvoorbeeld bij klinische genetica.

¹² Bijvoorbeeld bij anesthesiologie, cardiologie en radiologie.

3. Bemiddeling BOLS bij het ontbreken van consensus

Wanneer instellingen binnen de OOR geen consensus bereiken over het definitieve toewijzingsvoorstel in de OOR, wordt BOLS gevraagd de aangegeven argumenten en bijzondere omstandigheden te beoordelen. BOLS zal partijen op basis van een zorgvuldige afweging van het complex van argumenten en bijzondere omstandigheden met elkaar in overeenstemming trachten te laten komen. Lukt dit niet dan zal BOLS een definitief besluit nemen over de verdeling. In dat geval zal BOLS overgaan tot toepassing van de gemiddelde historische capaciteit over de jaren 2009 tot en met 2013¹³ over alle zorgopleidingen binnen de betreffende OOR.

BOLS is verantwoordelijk voor de verslaggeving van gevolgde bemiddelingsprocedure.

4. Klachten- en geschillenprocedure

Nadat het toewijzingsvoorstel is vastgesteld door BOLS hebben opleidingsinstellingen de gelegenheid om een klacht in te dienen of een geschil aanhangig te maken. De aanleiding voor een klacht of een geschil kan zijn dat een opleidingsinstelling van mening is dat het toewijzingsvoorstel is gedaan op basis van onjuiste feiten, of dat het niet toetsbaar of te weinig transparant tot stand is gekomen, of dat er is afgeweken van het toewijzingsprotocol, of dat de opleidingsinstelling zich onzorgvuldig / onbehoorlijk bejegend voelt. Klachten en geschillen hebben louter betrekking op het toewijzingsproces binnen de OOR.

De klacht of het geschil dient schriftelijk en gemotiveerd te worden ingediend of aanhangig gemaakt bij een commissie die voor dit doel in het leven is geroepen. De uitspraak van de commissie is bindend en BOLS wordt geacht het definitieve toewijzingsvoorstel te baseren op de inhoud van de uitspraak.

Instellingen hebben een week de tijd om een klacht in te dienen te maken. Vervolgens zal de commissie de partijen die een klacht hebben ingediend of een geschil aanhangig hebben gemaakt horen op een of twee van tevoren geplande dagen en nog dezelfde dag een uitspraak doen. Op deze manier kan de klachten- en geschillenprocedure worden ingepast in het tijdpad voor het toewijzingsproces zonder dat de termijn voor definitieve vaststelling van het toewijzingsvoorstel wordt overschreden.

Voor nadere informatie over de klachten- en geschillenprocedure zie de informatie op de website van Stichting BOLS.

¹³ De historische opleidingscapaciteit is opgenomen in de Databank van BOLS die in januari 2013 voor de jaren 2009, 2010 en 2011 is gevuld door de opleidingsinstellingen.

5. Tijdspad activiteiten toewijzingsproces 2014

Activiteiten	Wanneer
Vastleggen toewijzingsprotocol BOLS.	31 januari 2013
Afstemming van het toewijzingsprotocol met VWS en versturen van het protocol.	Medio februari 2013
Ontwikkelen en toetsen Databank opleidingshistorie 2009-2013 voor: <ul style="list-style-type: none"> - medische vervolgopleidingen - BOLS-kamer beroepen 	Januari-februari 2013
Vaststellen concept toewijzingsvoorstel over de OOR's voor: <ul style="list-style-type: none"> - medische vervolgopleidingen - BOLS-kamer beroepen op basis van de voorlopig vastgestelde aantallen per zorgopleiding door VWS ¹⁴ .	14 maart 2013
Versturen concept toewijzingsvoorstel over de OOR's naar het bestuur van de opleidingsinstellingen, de OOR-coördinatoren, de WV-en (inclusief BOLS-kamer) en in afschrift naar de leerhuismanagers. (zie 1 a) van toewijzingsprotocol)	Medio maart 2013
De beroepsverenigingen van de BOLS-kamer beroepen geven voor 1 april hun advies, vervolgens wordt het voorstel toegezonden naar de OOR's (zie 1 a)	Vóór 1 april 2013
Reactie op concept toewijzingsvoorstel over de OOR's van WV-en en OOR's naar BOLS. (zie 1 b)	Vóór 15 april 2013
Vaststellen definitieve instroom en financiële kader (VWS).	April 2013
Voor de BOLS-kamer beroepen geldt dat wanneer een OOR een onderbouwd afwijkend advies heeft van het landelijk voorstel dat dit besproken wordt in de BOLS kamer. Vervolgens neemt BOLS een definitief besluit. (zie 1 b)	Bespreking eventuele afwijkende adviezen in de BOLS kamer vergadering van 15 april.
Vaststellen definitief toewijzingsvoorstel over de OOR's door BOLS, eventueel na een bestuurlijk overleg BOLS-OOR's. (zie 1 b)	17 april 2013 (eventueel bestuurlijk overleg BOLS-OOR's in te plannen 26 april)
Toesturen van toewijzingsvoorstel binnen de OOR's (plus eventuele afwijkende zienswijzen van instellingen) naar BOLS. (zie 2 b)	Vóór 3 juni 2013
Wanneer een instelling een afwijkende visie heeft wordt BOLS tijdig gevraagd om te bemiddelen. (zie 3)	Afronding bemiddeling vóór eind mei 2013
Check op handtekeningen en voorlopige vaststelling toewijzingsvoorstel door BOLS. (zie 2 b)	Vóór 5 juni 2013
Termijn voor indienen van klachten/geschillen. (zie 4)	5 juni – 14 juni 2013
Termijn voor behandeling van klachten/geschillen (voorlopig geplande zittingsdagen commissie: 18 en 20 juni). (zie 4)	17 juni – 20 juni 2013
Definitieve vaststelling toewijzingsvoorstel. (zie 2 b)	20 juni 2013
Verzenden definitief toewijzingsvoorstel aan VWS. (zie 2 b)	15 juli 2013
Vaststellen verdeelplan VWS.	15 augustus 2013

¹⁴ Onder voorbehoud dat BOLS beschikt over de ramingen van het Capaciteitsorgaan.